

คำวินิจฉัยของ นายมานิต วิทยาเต็ม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๒/๒๕๔๗

วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๗

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ (สมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี

ประธานกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๗ ยื่นคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ผู้ร้อง) ลงวันที่เดียวกันว่า นายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ (ผู้ถูกร้อง) สมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง แต่มิได้ยื่นเอกสารประกอบที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งมิได้แนบบแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา และไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๘ เสียง ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๗ ว่า นายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด และเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๓๘ ถือว่าเข้ารับตำแหน่งในวันดังกล่าว แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติให้ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครเป็นตำแหน่งทางการเมืองที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ จึงมีผลทำให้ผู้ถูกร้อง

ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง (๑) ในกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา ตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมาครบวาระ ๔ ปี ในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๒ และพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒ จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง (๒) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง (๒) ในกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๓ ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นวันที่อยู่ในช่วงคาบเกี่ยวของกำหนดเวลายื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง (ยื่นได้ถึงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒) และกรณีพ้นจากตำแหน่ง (เริ่มยื่นได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒) จึงถือว่าบัญชีฯ ที่ยื่นดังกล่าวเป็นบัญชีเดียวกันที่ใช้กับทั้งกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง บัญชีฯ ที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อผู้ร้อง ระบุรายการทรัพย์สิน ๒ รายการ คือ เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ ๑ บัญชี เป็นเงิน ๓๕๐,๒๖ บาท และยานพาหนะ ๑ คัน มูลค่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท ส่วนรายการหนี้สิน ระบุไว้ ๑ รายการ คือ หนี้สินอื่น เป็นเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้ง ๓ รายการดังกล่าว มีหมายเหตุว่า ไม่มีเอกสาร ส่วนสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (แบบ ภ.ง.ด. ๕๐, ๕๑) ปีภาษี ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นแนบไปพร้อมกับบัญชีฯ จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ในกรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา ต่อผู้ร้องแล้ว แต่ไม่ได้ยื่นเอกสารประกอบ ซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ส่วนการยื่นบัญชีฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครราชสีมาครบหนึ่งปี ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาให้ยื่นตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๔ นั้น ไม่ปรากฏหลักฐานว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง แต่อย่างใด ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่ นั้น เนื่องจากข้อเท็จจริงแตกต่างกันระหว่าง กรณีการเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งมีการยื่นบัญชีฯ รวมกันในคราวเดียว แต่ไม่ยื่นเอกสารประกอบและสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้

บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา กับกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปี ซึ่งไม่มีการยื่นบัญชี
จึงแยกพิจารณาเป็น ๒ ประเด็นว่า (๑) ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ และ (๒) ผู้ถูกร้องจงใจ
ไม่ยื่นบัญชีฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปี หรือไม่

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๕๑ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกครั้งที่ได้รับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ข้าราชการการเมืองอื่น
- (๖) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมืออยู่จริง
ของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปี
ภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่น
ไว้ทุกหน้าด้วย”

“มาตรา ๒๕๒ บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าวและต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่เป็นกรณเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง
- (๒) ในกรณีที่เป็นกรณพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง
- (๓) ในกรณีที่ถูกถอดตามมาตรา ๒๕๑ ซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่ง
หรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดก ยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตาย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

“มาตรา ๒๕๕ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้วให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๓๒ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าวตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศและทรัพย์สินที่มีได้อยู่ในความครอบครองของผู้อื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งผู้ใดดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้ผู้นั้นแยกการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทุกตำแหน่ง ตามระยะเวลาการยื่นบัญชีที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ๆ”

“มาตรา ๓๓ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓๒ ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้ง

สำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมาโดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นกรณเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรณพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

ข้อพิจารณาและการวินิจฉัย

๑. สรุปข้อเท็จจริงและข้อกล่าวหาของผู้ร้องได้ว่า นายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ ผู้ถูกร้อง เป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๓๘ ครบกำหนดวาระในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๒ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ทำให้นายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ ตกอยู่ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง (๖) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ และมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ซึ่งนายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ ผู้ถูกร้องได้กระทำการดังนี้ คือ

๑.๑ ยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นวันที่อยู่ในช่วงคาบเกี่ยวของกำหนดเวลายื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง (ยื่นได้ถึงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒) และกรณีพ้น

จากตำแหน่ง (เริ่มขึ้นได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒) จึงถือว่าบัญชี ที่ยื่นดังกล่าวเป็นบัญชี เดียวกันที่ใช้กับทั้งกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง บัญชี ที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อผู้ร้อง ระบุ รายการทรัพย์สิน ๒ รายการ คือ เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ ๑ บัญชี เป็นเงิน ๓๕๐.๒๖ บาท และ ยานพาหนะ ๑ คัน มูลค่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท ส่วนรายการหนี้สิน ระบุไว้ ๑ รายการ คือ หนี้สินอื่น เป็นเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ทรัพย์สินและหนี้สินทั้ง ๓ รายการดังกล่าว มีหมายเหตุว่า ไม่มีเอกสาร ส่วนสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (แบบ ภ.ง.ด. ๕๐, ๕๑) ปีภาษี ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้อง ไม่ได้ยื่นแนบไปพร้อมกับบัญชี

๑.๒ ส่วนการยื่นบัญชี กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครราชสีมาครบ หนึ่งปี ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาให้ยื่นตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๔ นั้น ไม่ปรากฏหลักฐานว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชี ต่อผู้ร้อง แต่อย่างไร

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ไปอยู่ต่างประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จนถึงปัจจุบันปี ๒๕๔๖ ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ ถึงพันโท กมล ประจวบเหมาะ กรรมการ ป.ป.ช. แจ้งว่า ได้รับหนังสือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ชี้แจงกรณีไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครราชสีมา โดยมารดามาทอดกฐินที่อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ และนำหนังสือไปให้เมื่อเดินทางกลับไป ประเทศแคนาดา ผู้ถูกร้องจึงได้ชี้แจงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้แสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครราชสีมาซึ่ง เป็นเรื่องปะปนกับทั้งที่เกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินตามบัญชีที่ยื่นไว้ในข้อ ๑ และเกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบันขณะทำหนังสือชี้แจง ดังนี้

(๑) รายการเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ แสดงไว้ ๑ บัญชี จำนวนเงิน ๓๖๐.๒๖ บาท ชี้แจงว่า มีเงินฝากในบัญชีไม่ถึง ๕๐๐ บาท (ไม่ระบุเลขที่บัญชี สาขาและชื่อธนาคาร)

(๒) รายการยานพาหนะ แสดงไว้ ๑ คัน มูลค่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท ชี้แจงว่า บริษัท เงินทุนได้ยึดคืนไปแล้ว (ไม่ระบุทะเบียนรถยนต์ บริษัทเงินทุนที่ทำสัญญาเช่าซื้อหรือยืมรถยนต์)

(๓) รายการหนี้สินอื่น แสดงไว้ จำนวนเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ชี้แจงว่ามีหนี้เงินเบิกเกิน บัญชีและเงินกู้ธนาคารศรีนคร (ไม่ได้ระบุเลขที่บัญชีและสาขา) ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท อยู่ใน

ระหว่างถูกดำเนินการฟ้องร้องคดีหนี้สินค่าวัสดุก่อสร้างบ้าน (ให้มารดา) กับร้านยูชิน ประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาทเศษ ร้านคอนกรีต อำเภอโชคชัย ๘๐,๐๐๐ บาทเศษ ร้านเพื่อนรุ่นพี่ ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาทเศษ และเป็นหนี้เพื่อน ๓๐,๐๐๐ บาทเศษ ส่วนเอกสารประกอบ นายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ มิได้แนบมา โดยให้ถือเอาหนังสือชี้แจงฉบับดังกล่าวนี้เป็นข้อมูลยืนยันความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน

๒. พิจารณาการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ในกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๑ แล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีฯ ตามกำหนดเวลาถูกต้องรายการที่ลงรายการว่า ไม่มีเอกสาร คือ เงินฝากธนาคารพาณิชย์ ๓๖๐.๒๖ บาท เป็นจำนวนเล็กน้อยมากไม่มีสาระสำคัญเลยและอาจเป็นเงินฝากประเภทบัญชีกระแสรายวัน ซึ่งไม่มีสมุดคู่ฝากแก่ลูกค้า ยานพาหนะ ๑ คัน เมื่อพิจารณาประกอบกับคำชี้แจงตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ เข้าใจได้ว่าเป็นรถเช่าซื้อ ซึ่งหลักฐานทางทะเบียนเป็นของบริษัทฯ เจ้าหนี้และไม่ชัดเจนว่าผู้ใดเป็นผู้มีชื่อเช่าซื้อ ส่วนหนี้สินอื่นที่ระบุว่าไม่มีเอกสารยอมแสดงว่าเป็นหนี้ที่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ แบบ ภ.ง.ด. ๕๐ ๕๑ ที่มีได้ส่งไปด้วย ก็อาจเป็นเพราะผู้ถูกร้องมิได้ยื่นแบบดังกล่าวเสียภาษีเงินได้ต่อกรมสรรพากร นอกจากนี้ตามคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีข้อความแสดงผลการตรวจสอบว่า ผู้ถูกร้องมีเอกสารอะไรบ้างที่สามารถหรือควรยื่นได้ตามความเป็นจริง พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่มีเอกสารประกอบรายการดังกล่าวและได้แจ้งกำกับรายการไว้ว่าไม่มีเอกสารเช่นนี้ ผู้ถูกร้องมิได้ตั้งใจที่จะไม่ยื่นเอกสารประกอบบัญชีฯ

สำหรับกรณีผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมาครบหนึ่งปีนั้น ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างในหนังสือชี้แจงศาลรัฐธรรมนูญลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เป็นทำนองว่าได้ทำบัญชีฯ เพื่อนำไปยื่นและมีเจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลนครราชสีมาอาสารับนำไปยื่นหรือส่งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่มีพฤติกรรมที่อาจถูกนำไปตั้งหรือทำลายเสีย นั่น ฟังได้ว่า หากผู้ถูกร้องได้ทำบัญชีฯ เพื่อยื่นจริง ผู้ถูกร้องก็มิได้ตั้งใจหรือพยายามยื่นหรือส่งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. อย่างเป็นทางการดังนั้น การที่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชีฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญกำหนดจึงเป็นการจงใจไม่ยื่นบัญชีฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า นายสิทธิพล จิตรภูมิศักดิ์ ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ในกรณีที่ต้องยื่นเมื่อครบเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ และมาตรา ๒๕๕

นายมานิต วิทยาเต็ม
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ